

Sy-li spěval,
Pilne dželat,
Strowja de
Swójny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj mócný
Lubosé ma;
Bóh pak swérny
Přez spar měrny
Cerstwołe da.

Njech ty spěvat
Swěrnje dželati
Wšedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpočn ty.

Z njebes mana
Njech si khmana
Žiwnosé je;
Žiwa woda,
Klž Bóh poda,
Wokrew te.

• Sserbske njedželske lopjeno. •

Budyschin

18. oktobra 1925

Bauhen

Czíschež a nakkad Smolerjež kňichzíchczernje a kňihárnje sap. družst. s wobm. ruf. w Budyschinje.
Wuhadža lóždu žobotu a plaeži hertlénje 78 šotach pjenježlow.

19. njedžela po ſvjatej Trojizy.

„Twoje žłowo je prawa wucžba. Sswjatoſć je ta rjanoscž twojego doma, Knieže, węcznje.“ (Pſ. 93, 5.)

S předowanja, kotrež krajny biskop D. J. H. m e I s pschi spocžatku lutherskeje konferenzы w Ožlowie 2. septembra tutoho lěta džeržesche. (Sawod a 1. džel.) Pschirunaj tež wožebitu rosprawu wo tutoym lutherškim sjedže.

Se Stockholma do Ožlowa!

W Stockholmje žym w přenjej sawodnej Božej žlužbje zapoczął s tym, so dopomnich na konzil, na kotrymž bu to psched 1600 lětami ſkožne wuſnacze zyrkwje, wuſnacze do Wótza a Ssyna a Sswjateho Ducha, swěsczene. Dženža chzemý čim bôle hishcze s tym zapocžecž, so žo ſhromadnje wuſnajemy k tutomu wuſnacžu jako k žwojemu: „W mjenje Boha Wótza, Boha Ssyna a Boha Sswjateho Ducha!“ ſapischu ja ja napižmo naſhemu zykemu ſhadžowanju. We Stockholmje chznych, dopominajo na Nicea, pschihotowacž tym wſchelakim zyrkwjam ſhromadny podnožk ſa jednanja wo wulfich praſchenjach čzaža. Te dny dyrbja k tomu žlužicž, so žo ſhromadnje podnurimy do tuteje wěry ſameje a so wopominamy to wožebite, ſchtož je naſha wěra refor- mazije.

Što chze tuta naſha ſhadžowanka? Chzemý my žnadž po čzlowstu naſhu zyrkej kňwalicž? Sawěscze, naſha zyrkej njeſnaje žaneje druheje kňwalby, dyžli teje, so wona, porſt poſběhujo, poſkuſuje na toho jeneho, kotrež ſa naž wumře a ſtanę: „Hlaj, to je Bože jehnjo, kotrež ſhveta hréhi nježe!“

A wona čini tole ſažo zyle po myžli přenjeje proſtwy: „Sswjeczene budž twoje mjenio!“ Niz naſhe mjenio, ně, Bože mjenio dyrbji w tuthy dnjach kňwalene bycž! Ja ſo nadžijam, ſo kóždy pschi naſhich jednanjach ſacžuje, ſo ſu napjelnjene ſe žedženjom, ſhwecžicž Bože mjenio. A žobu dom wſacž nočzemy wot tudy nicžo druhé, kňiba, ſo buchmy ſ nowa wucžni, kaž by óylo Bože mjenio na tuthym ſhwecze čžesczene a ſhwecžene.

Tohodla ſtajam něk naſhe ſeňdzenje zyle pod modleřſke žłowo: „Sswjeczene budž twoje mjenio!“ A hdźż nam pschilidže zyle ſamo wot ſo praſchenje ſa tym, kaž ſo to ſtawa, nočzu niežo dale čzinicž, hacž ſo ſložujo na naſh teſt, ſi wami wuſnawacž a ſpěwacž, ſchtož naſh katechismuž k přenjej proſtwje wucži.

Tak praju hishcze ras: „Sswjeczene budž twoje mjenio!“ a wuſnaju ſ wami dale k tomu: „to je taž wjele“, ſhweczate katechismužowe žłowo: „Hdźż ſo Bože žłowo prawe a čiſte wucži — a my tež ſhwecži jako džecži Bože po nim čiſnimy — k tomu pomhaj nam, luby Wótce w njebježach!“

1. „Twoje žłowo je prawa wucžba!“ wuſnawa psalmista, a ja praju ſ nim: T w o j e žłowo! A ja praju ſe ſnutschownym, čžesczowazym wylkanjom: Naſha zyrkej je rođena ſ tutoho žłowa! Naſha zyrkej je žiwa jenož psches tutto žłowo! Naſha zyrkej wobſteji na tuthym žłowie: „To žłowo dyrbja wostajicž!“ „Twoje žłowo je ta prawa wucžba!“ pschelozuje Luther a trjechi ſ tym runje to, ſchtož ma nam tu dženža wjele prajicž. Sawěscze, twoje žłowo, o Knieže, je prawa wucžba!

Spytaj ras, ſebi myžlicž kňhesczanstwo bjes tutoho žło-

wa. My to njesamóžemy. Spytaj jo pał ras! Njebych potom wędział, schto je Bóh, schto jym ja, schto je kwet wokoło mje. Sswet wokoło mje njeby mi niczo dale był, hacz czeźne hudanczko. Wo mojim žiwjenju njebych wędział, hdze ſem a hdze duzy. A wo Bosy bych jenož wędział, so je to móz, kotaż kwedomjo budzi. Nětak pał praju ja: Twój e klo wo! A psches tuto klowo dyrbi a chze Sswiaty duch mje wuczic, Boha prawje spósnawacj a jemu rěkacz s zykej wutrobu Wótz. Boha prawje spósnawacj a jemu Wótz rěkacz, to je wscho, schtož naž klowo wuczti. Ale, to je tež woprawdze w scho, a tohodla je to dość! Ale wschał runje we kwetle tutoho klowa spósnawam, so ja ſtam w ſebi njejszym niczo, kiba ſhubjeny hréchnik. Ale tuto klowo wjedze mje potom ke kſchijej a počasuje mi toho, kotonž ſa moje hréchi wumre. A nětak mam ja pod kſchijom wodacze hréchow a džeczatstwo Bože. A tuž ſnaju wescze, schto nutskhód a wonkhód mojego žiwjenja je a wém s dobom, schto mój Bóh chze ſe wschem, schtož ho na tutym kwetce ſtawa. Wyſche toho wschedho kmem nětak klowo pišacj: Wot Boha, psches Boha, k Bohu!

Srosumimy my nětak, so wschitko wotwizuje wot toho, so ho tuto klowo prawje a cziscze wuczti pola naž? Nam porokuja dženžniſhi džen, so tež my wsbehujemy, so je czista wuczba ſe ſakkadnej wažnoscu ſa wschitko, kaž ſu to wsbehowali naſhi wotzoo. Chzeja pschidacz, so my starý evangeliyon předujiemy, ale my dyrbimy s dobom pſchipuszcic, so ho w zyrlwi tež zyle druhí evangeliyon čerpi. Kaž bych my tole móhli? We wukładowanju přenjeje próſtwy, ke kotreuz ho my tola wschnachmy, praji dže naſh Luther dale: „Schtož pał hinał wuczti a czini, dyzli Bože klowo wuczti, tón wotzwieczuje mjes nami Bože mjeno.“ Njedyrbjeli to tež my s nim, tſhepotajo pschi ſwiatosczi Božeho mjena, ho modlicz: „Pſched tym swarnuj naž, luby njebeſki Wótce!“?

Woprawdze, naſh njebeſki wótz swarnuj naž pſched tym, so ho w naſhei zyrlwi druhe hacz to nam wot njeho date evangeliyon předuje! Srosumimy tola, so je nam tuto klowo k tomu dał, so bychu hréchnizy byli ſbózni. Njeby naž to něchtózkuſi s tych kotsiž nam dženža poroki czinjia, posdžiſho wobſkoržic mohł tohodla, so kmy jemu něſhto ſapowědželi, schtož by jemu mohlo bycž wumoženje? Pſchede wschem pał, každyli my pſched Bohom wobſtaracz, wopacznje wuczwiſhi jeho klowo! Wusnawam, so mje to husto něſhto kaž ſwiatata bojoſcz jima pſched spósnaczom, so je Bóh ſebi ſwerti, ſwoje klowo czlowjekam dacz. Chzijo nočzijo ho pſchesch: „Schto budža czlowjekojo s tutym klowom czinic?“ Na kózdy pad chzem my ho Bohu, jeho czescjo, džakowacz ſa jeho klowo! My chzem my pſches tuto klowo ſbóznych ſcžinic dacz a my chzem my s dobom wo to prozowacz, so tuto klowo wschitkim, kotsiž jo klyſcha, bylo předowane prawe a cziste.

Ale wschał, jenož tehdy mam my na tuto pſchipowědanje prawo, hdz tež my ſwjeczji jako džeczji Bože po nim czinimy.

(Druhi džel podamy pschi ſkładnoſci.)

Sendzenje ev.-lutherskeje konferenzы w Øſlo w Norwegſkej.

We ſwojich prósdninach pyta jedyn ſwoje wotſchewjenje w rjanych horach, w kotorych wjeſele w puczowanjach psches luboſnu krajinu namaka, druhí lubuje ſaſo bôle morjo a ho raduje na jeho ſchumjenju. — W Norwegſkej mam my woboje hromadze: hluboke morjo a tež w leczu ſe

hněhom poſtryte wjzote hory. Bohatu pychu je Bóh Knjes tutomu krajej psches ſtórbi wobradził, žadny džiw, hdz ho tuta krajina tež wjele woprytuje, wožebje ſi naſcheho luda.

A hiſhczje něſhto wabi naž do tuteje poknózneje krajiny.

Norwegſka ho w knihach ſa puczowarjow mjenuje kraj poknózneho klonza. W juniju a juliju ho w poknóznych ſtronach tuteho kraja klonzo ſi zyła njehowa, ale wo dnjo a we noz ſweczi; je pał potom ſymski čaſ tam ſacžahnýl, ho tam klonzo někotre tydzenje, haj měhazý ſi zyła njepokaže, — potom maju tam ſtajnje nōz. Tola ſebi lohzy pomhaju. Milinu maju tam tak tunjo, so husto tež wodnjo ho elektriſka ſwecza ſweczi; wulke wodowe padn wužiwaju ho ſa dobycze milinoweje možy, tak ſo je ſkoro darmo, a tak ſebi nōz ſačerja.

Bóh Knjes je pał tež ludej ſamemu ſwoju hnadi wožebje ſdžeržał: norwegſki lud je ſebi ſwoju wěru ſakhował we wszech ſwojich wortschat. Psches 98 prozentow wszech wobydlerjow pſchizkuſha k evangelsko-lutherskej wěrje, a tam je tak něktra wožada, w kotrež njeje ſi zyła ničton druheje wěry, a tych, kiz ſu ſi zyrlwie wuſtupili, tam jenož zyle porędko namakaſh. Kaž na wjzokich ſkałach a wulkich hacz do morja dele ſtupaznych horach ho žolny morj ſamaju, tak žolny njewěry a pſchivěry ho ſamaju na ſtrowych možach jich lutherskeje wěry.

W tutym ludu a kraju wotměwaſche evangelsko-lutherska konferenza lětža ſwoje ſendzenje. Kaž běchu lětža w hlownym měscze Schwedſkeje, w Stocholmje, wsche zyrlwie ſweta nimo romsko-katholskeje hromadze jednače wo praktiſkich prafchenjach kſcheczijanſta a kaž měla ho kſcheczijanska luboſć w žiwjenju luda a ludow wopokaſacj, tak ſendzechu ho borsy po tym ſastupjerjo lutherskich zyrlwiyow a ſobuſtawu lutherſkeje konferenzu w Øſlo, wažnym měscze Norwegſkeje, ſo bych u tam ho ſi nowa požylnicz dali w tym, schtož jim jich evangelsko-lutherska wěra je a dawa ſa jich ſnitskne a tak tež ſwontne žiwjenje. Wjazn hacz 350 wopytowarjow konferenzu je ho nalicžilo, laikow a duchownych, žonskich kaž mužskich; najwjaſy běſche jich ſi Norwegſkeje, jara wjele ſi Němſkeje, wožebje ſe Metlenburſkeje a Sakſkeje, někotiž běchu jara dalo ſem pſchischli. — Snate wožobn ho tam ſaſo witachu: profežorojo universitow, ſuperintendentojo a generalni ſuperintendentojo, mižionarojo atd. Pſchedžyda konferenzu je naſh powſchitlowne czesczeny a lubowaný trajny biſkop dr. Ihmels, kiz raſnje a duchapołny konferenzu naſjedowaſche.

Wſchitzu wopytowarjo a jara wjele wožadnych ſi měſta ho najprjedy w „zyrlwi naſcheho ſbózni“ („Bor Freſſeres Kirche“) ſhromadžichu, w kotrež dr. Ihmels nam předowacze wo klowie 93. psalma: „Twoje klowo je prawa wuczba. Sswiatoscž je ta rjanoscž twojego doma, Knježe, wěcznje!“ Mózne na to poſtaſacze, ſo ma we wschem Bože mjeno ho ſwjeczic. Prědowanje, kotrež běſche ho w němſkej rěči džeržalo, ho pſches Øſlowſkeho profežora dr. Moe po ſadach pſchelozesche do norwegſkeje rěče, ſo bychu tež wožadni předowanje ſroſymili. Na kónzu ſpěwachu wſchitzu: Jedyn twjerdy hród je naſh Bóh!

Wuczeni móža w Norwegſkej wſchitzu němſzy, tehodla mějachu ho pſchednoschi konferenzu ſi wjetſcha w němſkej rěči. Wjeczor ho konferenza w Øſlowſkej universitce offiziellne wotewri. Norwegſki kral Haakon VII. wsche pſchitomnych powita a konferenzu ſwoje ſbožapſchecze wupraj. Tež wjehnoſcz, město Øſlo, universita, theologicka ſakulta a ſastupjerjo druhich krajnych zyrlwiyow a ſakultow atd. witachu konferenzu. ſendzenje trajesche wot hrjedy 2. septembra hacz

do žoboty 5. septembra. Dwaj norweski profesorai nam mjes druhimi pschednoschowachu; tak 2. septembra wjeczor prof. Moe wo: Niçaenum a lutherstwo (Niçaenum und Lutherstum) a schtwortk po nutrnoſci w kralowskej hrodowej kapalzy prof. Ihlen-Ožlowſki wo trajazej wožebitosczi (Eigenart) lutherstje zyrkwe. Dale ręczesche schtwortk nam ſwobodny knies Pechmann-Mnichowski wo Božich kraſtwach, prof. dr. Menga ſ Goetigena wo: Njeje w żanym druhim ſbóžnosczi! Pjatko ſažo po nutrnoſci prof. dr. Bahmann-Erlangenski wo: „To ſłowo dyrbja wostajicz”, a farař lic. Stanga-Lipsczanski wo: „Lutherſta zyrkej a jeje mložina!” Wysche teho běſche ſo nam na dwemaj wjeczoramaj roſprawjalо wo jenym ſchwedſkim a jenym norweskiem wěrubudjerju, kiz běſhtaj wobaj, kóždy w ſwojim kraju, nowe kſheszijanske ſiwijenje a hibanje ſbudžiloj, kotrehož žohnowanje je ſo hacž do dženžniſcheho čaſha ſhowalo.

Požledni džen ſejachmy wſchelakore ſpezialne konferenzy, tak ſa ſwonkne a ſnutkne miſionſtwo, ſa miſionſtwo mjes tymi, kiz ſwoj kraj wopuszczuju atd. Kónz ſeñdzenja naž dowjedze ſažo do „zyrkwe naſcheho ſbóžnika”, hdzej nam finniſki lutherſki biskop Ummerus předowaſthe najprjedy we norweskej a potom w němſkej ręči. Po předowanju ſo krajný biskop dr. Ihmels džakowashe wſchém, kiz ſu ſeñdzenju k tajkemu wuſpěchej dopomhal, wožebje pak wobydlerſtu města Ožlo, kotrež běſche ſmóžnilo, ſo ſu wopptowarjo konferenzy w privatnych kwartérach pſcheczelniwoſci norweskeho luda ſejnacž móhli. Tak ſmy walžy ſpołojeni a natwarjeni a ſ nowa pſchewědczeni, ſo mam ſožebje bohate duchowne ſamoženje w naſher lutherſkej zyrkwi — město Ožlo wopuszczili, czi jeni, ſo býchu hnýdom do domisny ſo wróczili, czi tamni, ſo býchu hiſhcze něhdže tydžen w kraju pucžowali a ſo wjefeliſi na kraňnej Božej ſtowrbje w Norweskej. H. w Kl.

Čaſh je hnada.

(Pofracžowanje.)

„Niz dale!” ſawola nadobo mózny hlož ſadu njeho, a ſylna ruka ſtorže jeho na ſad, tak ſo ſo njejabžy do wikkow ſyđze. Psched nim pak ſtejſehe mlody mužski. Tutón hlaſaſhe ſhwilku ſhutnu Davitej do wocžow, potom ſo, ničo njeprajo, k njemu ſyđze.

A tu bijsche we wžy na wěži!

Davit ličesche zyle bjes myžlow, ſelko bije. Pſchi tym pomyzli ſebi, ſo by nětk wſchitko pſchětrate bylo, njebý-li tutón zushy jemu překl pſchischoł. Hněwny ſo woprascha: „Kajke prawo macze ha wy, mje wot mojego ſtukka wotdžeržecz?”

„To prawo, kotrež ma bratr!” bě wotmolwa.

„Wy pak tola njemóžecze wjedzecz, ſhoto mje k tutomu ſtuklej pohnuto!” rjetny Davit, hiſhcze pſchewo poſny hněwa.

„Ničo na ſemi njemóže naž nuſowacz, czinicž tajki wulki hréch!” wotmolwi zushy, a w jeho wocžomaj ſo blyſchczeſche, jako pſchida: „Ssym ſtudenta ſeſtwa a ſym haſle pſched ſtrótkim to ſrudne naſhonil, ſo ſo towaris̄ ſam ſkonzowa, dokež měnjesche, ſo ſebi to czech ſak ſada. Naſcha czech ſak je runje ta, ſo ſym my poſkuſhni ſłowu naſcheho Knjeſa: „Ty njedyrbis̄ moricž!” S hložom, ſ kotrehož ſobuželenje klinčesche, ſo woprascha: „Nochzecze mi prajicž, ſhoto je waž pohnuto, tajki njeſtuk ſlucžicž?”

Davit njebě hiſhcze ženje ničomu ſwoju ſtjſku wutrobu wužypał; bě jemu, jako dyrbjało to wulka dobrota býč. A tuž ſo njedliſeſche; wupoweda wſcho, ſhoto bě czechleho a

hórkeho w ſwonknym a ſnutknym w požlednim čaſhu naſho- nil. Studenta požluchaſhe, jenož junkróz jeho pſchetorže, prajizy: „Tón zushy, kotrež je waž tam w hoſczenzu ſ waſcheje iſtwy wuhaſ, jo njewjedžo, to ſym ja byl!”

Skończenje wobſamkny Davit ſwoju ſrudnu ſtawisnu ſ wobſoržbu, ſo je Bóh pſche hrubje ſ nim ſahadžaſ. Tu ſawo- ka ſtudenta: „Wy ſo molicze, ſo zyle wěſce molicze! To, ſhoto w ſzinjeſhcze, bě luta bojoſcž, Bóh pač chze luboſcž! Wy chzyscze, ſo by Bóh ſpokojom byl ſe ſtrjódku, Bóh pač chzyscze waž zykleho! Tohodla dyrbjeſhcze w ſ hiſhcze bóle hhubje nuts do ſrudoby. W nuſy wokaſh po pomož, we wi- chorje pſchimaſh ſa ankerom, po czmě wobrocžes ſo k ſwězny.”

„Šhoto bých to dyrbjal czinicž?” woprascha ſo Davit, czechy ſdychuju.

„Spěwacž a dželacž a mjeſczeſc ſtomu Knjeſej, kotrež pomha! Wy pač ſcze ſtarym hrécham nowy wulki pſchicžiniſ!”

„Ja pač njemóžu ſpōſnacž, ſo bě hréch tak wulki!” ſna- pſchecžiwi Davit, wostawſhi ſwojeje hlowy. Býchli ja krad- nył abo jebał, býchu druſy ſhchodowali a czerpili; ja pač ſym jenož ſam ſe ſobu czinicž měl.

„Ach tak! A ſe ſwojimi pſchiluſnymi njemějeſche ničo czinicž? Nochzyscze w ſi ſim jich ſiwijenjo a ſbožo ſkaſycž a jím wjele czerpjenja pſchihotowacž? Ale tež, hdyž na waſchich lubych njeđziwamoj, ſamomordaſtwo je ſamo na ſe- bi hroſny, wulki hréch, dokež ſamomordař to najwjetſche nam wot Boha dowěrjene ſublo, to ſiwijenje, ſamowólnje wot ſo cziſnje. A njeh tež naſch čaſh ſahodniſho ſudži wo ſamomordařach a ſeſtke wopizma hromadži, ſo by ſamomor- dařow ſamolwiaſ a wuwinowaſ, hréch to tola wostanje. A kaž je kóždeho hrécha ſapocžatk a koreň tón, ſo ſo cžlowjek wot Boha a tak wot jeho ſłowa a kaſnje ſdaluje, tak je to tež ſpo- cžatk ſamomordaſtwo. S tutym ſdalowanjom wot Boha ſo pſchewo ſapocžnje; ſ njeho wuſhadzeja wulke a małe, potajne a ſjawne hréchi, doniž potom cžlowjek — kaž měni — wjazn won a nuts njewě a kónz njecžini.”

(Pofracžowanje ſczechuje.)

Zyrkej a ſtat.

Sa njedželu! tuto hežlo je ſaſlinczaſo, klinči dale a njewostawa bjes wothloža. Tak ſu ſo tež pruske provinzialne ſynody ſi tym ſaberaſte a ſa njedželu wuſtupile. Nětk ma tež wjſhnoſci hiſhcze to ſwoje prajicž, a pſchedewſchém — a to je to roſrižaze — czi jenotliwi, czi wožadni maja nětk, kóždy na ſwojim měſtnje a po ſwojich možach to ſwoje czi- nicž, ſo ſo njedžela ſwjeſci. Tu ma býc kóždy ſi dobrym pſchikkadom, wožebje pak tež zyrkwi ſtjódkſtejerjo a wſchit- žy, kiz maja někajke wožadne a zyrkwiſke ſaſtoinſtwo a chzeja hewaſ býč kſheszijenjo. Tak budže pomhane wožadom a zyrkwi, zyrkwi a ſtatej, jenotliwemu a ludu, pſchedewſchém pak: cželej, duſchi a duchej! —

W Pólskej ſu wupokaſanja a druhe wobcežnoſci ſawi- nowale, ſo ſu mjes tymi 400 evangeliſki wofadami 160 bjes duchowneho. To je nuſa a strach. Tehodla ſu ſo evan- geliſte wožadny ſhabale a ſaložile wuſtajenje, kotrež ſe ſwo- jim ſamóženjom k tomu ſluži, młodženzam, kotsiž chzeja na bohožlowſtwo ſtudowacž, ſmóžnicž woppt wjſhſich ſchulow. W tukhwili wučinja tuto wuſtajenje 40 000 ſt. frankow. — To je to, ſhoto my ſſerbja tež trjebam, a ſhoto dyrbim tež dozpicž, předny hacž pſche poſdže.

Wschelke i bliska a i daločka.

Słowna herbska przedočska konferenza bě žo drugi sichtwórt oktobra w Sserbskim Domje i Michalskemu požegnaniu sejchla; pschischli běchu nimale wschitzu herbszy duchowni Sakſeje. Dzela bě telfo, so njemóžachmy se wschem do čista pschińc; dzelanay póndzelu, 30. novembra, dopoldonja ¾10 hodž. dale. — Po modlitwie a sawodnym žlowie spominasche pschedžyda, psarař Domaška, na to a tamne, schtož je w požlednim čažu wožady a duchownych potrjechilo abo schtož bě žo konferenzu pschipóžlało. Lupjanska wožada je ſebi witala młodeho fararja a psched krótkim tež młodu farariku. Wózlicžansta wožada je kwojeczila mižionski kwojedzen; khoroszce ſu domachptyale tón a tamny dom, tola Bohu džak, ſu wschitzu w tukhwili ſažo w dziele. Farſke městno we Ssmecžezach ho wuprōđni; i wožady ho ſdželi, so njei nimale žanych Sserbow wjazy a so žo městno njetrjeba ſe herbskim duchownym wožadžic. Wo tym, ſak ho zyrtwine woſtejnoscze a woſrjeſy w Hornjej Lužizy ſarjaduja, njeje hiſchcze wěſteho woſamknjene; njewemy tuž, hacž dōſtanjemu dwě ſuperintendenturje abo ſchtyri, a njewemy, ſchto ſe herbskej budže. To njepſheměni niczo na tym, ſo naſhe žadanje to woſtanje, ſjednoczic wſchē wožady, we kotrychž ho hiſchcze herbski prēduje, pod wožebitým herbskim ſuperintendentom. Jenož herbskeje rěče mózny ſuperintendent a može kwoje ſaſtojnſtwo w tajkich wožadach tež ſastarac. S tym ſwiſzuje tež to dalsche žadanje, mjenujzy, ſo bych ſerbia měli pschezo we ſynodze ſastupjerja. — Potom pschisamknjchu ho wurađowanja wo herbskim ſwjaſku, wo „Pomhaj Boh“, wo herbskich ſpěwarſkich. Zyrtwina wjashnoscž je ho ſi načiſkom wo herbskim ſwjaſku ſaberała a kwoj načiſk pôžlała; pschihložuje naſhim prôzowanjam; mamý nětk wobaj načiſkaj ſjednoczic, ſapodac; a potom ſkóčenje budžemy ſak daloko, ſo ſwjaſk tež ſapocznie dzělac. — Naležnosć naſheho njedzelſkeho ſopjenka njebež ho w požlednim požedzenju doſradowała; to ho nětk ſta. Dzelo ſamolwiteho redaktora pschewoſmje ſažo farar Wyrgac-Nožacžicžanski, kotryž bě tež w požlednim pol lěče dzelo ſa ſopjenko woſtarał, ſa ſoburedaktorow poſtajachu ho ff. Pawoł Mrósał-Ketlicžanski, Mrósał-Rakečanski, Tischeř-Budyschki, kotrymž ho hiſchcze pschidžela: ff. ff. Lic. Mrósał-Budyschinski a Handrik-Huschežanski. Wschitzu duchowni ſu pač winowaczi, porjadnje ſobudželac; wožebje dyrbja ho nimo prêdowanjom wožadne roſprawę a powěſcze podawac, ſak ſo by ho naſhe ſopjenko bóle a bóle wutworiło do wožadnika naſhich wožadow, woboje ſa Sakſku a Prusku. Tohodla žada ho tajke ſobudželo mot ſakſkich a pruſkich wožadow abo jich ſastupjerjow. A tuto žadanje a pschecze budź tehodla tu wschem ſdželene a podate. Njech wschudžom na mała woſhlóž a ſobudželo! Je nuſne a trěbne, ſo duchowni a wožadni wſchē možy napinaja a, kaž jenož móžno, ſa naſhe ſopjenko ſlukluja, a to nabožiny a wěry dla a Sserbſta a Sserbow dla! Do teho ſluscha, ſo ho tež ſa roſſchérjenje ſopjenka staraja, ſu tola wožady, kotrež dyrbjale wjely wjazy čitarjow měcz, a w kózdej wožadze možlo jich hiſchcze wjazy čitarjow bycz, hacž to je. Chzemý ſpytac, ſopjenko tež dys a dys ſi wobrasami wuhotowac, ſak tež bórſy naſtawki ſi wobrasami podawac, kotrež nam ſi naſhich herbskich wožadow a ſi jich ſtawisnow něſhto powědaju. Namjet, „hlowu“ ſopjenka pschéměnic a ju mjeñſhu a bóle herbsku a nabožnu wuhotowac, ho woſpočaſa, dokež chzemý ſtarý a ſwuczeny wobras woſkhowac. Ssnadž pač ho konferenza, hdyž pěkny načiſk widži, tola hiſchcze ſa to wupraj; dobudžemy ſi tym

tež wjazy xuma ſa naſtawki — wožebje hdyž chzemý naſchim lubym čitarjam a čitarčam tež wobrasu podawac. Wschitzu, ſiž chzli a možli pſchi tutym žylým džele naž někak podpjerac, ſu ſ tutym wo to proſheni. — Pschi tym poręčza ſo tež wo herbskim ſolportéru abo knihiroſnoschowarju. Ssnadž nowe jednanja to dozpěja, ſchtož dotalne njeſžu, mjeñſzy, ſo ſažo herbski roſnoschowar po Sserbach krodži a roſſchérja, kaž herbske dobre knihi, tač tež naſhe nabožne ſopjenko! — Čaž bě nam hižo čeknýl, a dželo njebe hiſchcze dawno dokonjane, wožebje niž jednanje wo herbskich ſpěwarſkich. S tutymi je wot konferenzu wuſwolena komiſſia tač daloko, ſo možl ho džel cjiſhczecz dac; mjenujzy adventſke thěrlusche. Knjes farar Urban drje poda dla njedozahazeho čaža pschikrotſhenu roſprawu, tola dalsche jednanje ho wot ſtoreči na nowu, wuſadnu konferenzu, kotraž ma ho póndzelu po prěním advencze w Budyschinje ſendž a wožebje roſkudne žlowcžko wo tutej wězy doprajic, njech tež njebudže na druhih wuſadžowanjach pobrachowac. —

S Pruskeje. Schlesyſka provinzialna ſynoda je poſtajila, ſo do provinzialneje zyrtwineje radu ſluscha 15 ſobuſta-wow, niž wjazy 12; tač ho ſmóžni, ſo je tam tež wožebje Hornjoſchlesyſka ſastupjena. — ſynoda ho tež wožebje ſi na božinu na ſchulach ſaberasche a ho ſa to wupraj, ſo ma ho ſchulerjam niž jeno ſtawisna kſhesczijanstwa ale kſhesczijanska wěra ſi žylým kwojim ſnutschnym bohatſtrom roſjažnjo-wac, ſo ma ho w hornich rjadownjach tež ſažo bóle na ſtary ſteſtament džiwac, ſo ma ſo, ſchtož ho podawa, pschezo tač wobmjeſowane bycz, ſo to ſa wučomzow pschijomne a ſapſhi-jomne.

S Doebelna roſprawieſche ho tu 11. oktobra wo ſjěſdje evangelskich towařtow w młodnych holzow. Pschi tym bě žo na kónzu mylaž ſmylk do roſprawy ſabluđil, hdyž tam rěka: „Doebelnsku wěru połnu ſloty ſornjatkow.“ — Knjeni ſarafka Froehlichowa naſpomni w kwojej rěči tež pomnik, kotryž bě na torhochceju tam woſladała. Steji tam žónska a kypa ſi měry abo ſi maski ſornjatka. Tole nałożiwschi a wuſiwiſchi bě wožerka młode holzy napominala, ſo bych ſe ſhromadneho Doebelnskeho ſjěſda ſobu wſale: Doebelnsku měru (Doebelner Maž) połnu ſloty ſornjatkow. Tute ſu: Bože ſłowo, kwojate ſlubjenja, horze modlitwy, prawe ſtutki ſuboſcze, kwoera a druhe. Běchu tola holzy kaž hoſtiki ſi wſchē ſkóčzin pschilečza. — Pomnik dopomina Doebelnskich a zuſyňch na čažy, kotrež dawno nimo, na čažy drohoty, w kotrychž ſu Doebelnszy khudych a hłodnych naſyčzeli. Wón drje tež pola wſchē, kotſiž tam na tutym ſjěſdje běchu, njeſapomnity woſtanje. — Tym młodym wschitzim, młodym holzam kaž młodym hłozam, njech ſu w kſhesczijanskich towařtow abo njech njeſžu, je nuſna połna a ſopata měra tajkich ſloty ſornjatkow, kotrež ſi pola wěrneho, ſprawneho kſhesczijanstwa a runje tač, kaž młodym ſu wone nuſne tym ſtarym a ſtarſhim, a to cžim bóle, dokež naſh čaž a naſh lud, kaž khudý na žoltym ſlocze tež khudý na tajkim drohotnym ſlocze a dokež tehodla nuſu traſa a ſebi wschelake ſte a njedobre, nje-hódne a ſchłodne wuſwola. —

Líſtowanje. R. w W. ſa 20. po Tr. — V. w H. ſa 21. po Tr. (Reformaziski ſwiedzeń).